

ORKUSTOFNUN

Neysluvatnsmál á Suðureyri við
Súgandafjörð

Árni Hjartarson, Þóroddur F. Þóroddsson

Greinargerð ÁH-þFB-80/06

Neysluvatnsmál á Suðureyri við Súgandafjörð.

Þann 13. júní s.l., komu undirritaðir starfsmeð OS-JKD til Suðureyrar við Súgandafjörð, til að líta á ástand neysluvatnsmála að beiðni sveitastjórans þar.

Vatnsból Suðureyrar eru í framhlaupsurð, allmikilli, í Sunddal upp af Stað i Staðardal. Þangað var lögð vatnsveita 1974, í lindir sem í urðinni eru. Það kom þó fljótlega í ljós að lindirnar gáfu ekki af sér nægjanlegt vatn fyrir staðinn. Því var grípið til þess ráðs að taka þverána inn á vatnsveituna. Þaðan fæst nú allt það vatn sem vatnsveita Suðureyrar notar.

Vatnsveitan er 4 km að lengd með 64 m^3 miðlunartank. Tankurinn er í 39 m y.s. sem er of lágt og er dælt úr honum í nokkur hús efst í bænum.

Lindirnar á vatnsbólasvæðinu í Sunddal eru þanlig, að yst eru lindir svonefndu Undirtúnslækjar í 117 m y.s. Rennslið var 40 l/s og hiti 2.6°C þegar við skoðuðum þær. Þegar liður á sunnarið minnkar þetta rennsli vafalaust mikið.

Nokkru innar og í 160 m y.s. eru tvær lindir (hiti 2.8°C) og enn innar í svonefndum Kálfakrika í 190 m y.s. eru tvær lindir til viðbótar, 2.0°C heitar. Ekki sáum við hve mikið vatn kemur úr þessum lindum, því að þær eru tengdar inn á vatnslögnina.

Lindirnar á Sunddal, virðast við fyrstu sýn góðar hvað vatnsmagn varðar, stöðugleika og vatnsgæði. Í vatnsveituna frá 1974 náðist aldrei nema hluti þeirra og vatnsnýtingin var léleg vegna þess hve miðlunartankurinn er smár.

Sú stefna sem við teljum réttast að tekin verði upp í vatnsveitumálum á Súgandafirði er, að skref fyrir skref verði lindirnar tengdar inn á kerfið á ný, en með því er hægt að losna við að nota árvatnið.

Fyrsta skrefið er að fullnýta lindir Undirtúnslækjar. Best væri að taka úr notkun núverandi safnþró við lindirnar þar sem hún er heldur óhönduglegt mannvirki og nær aðeins hluta þess vatns sem þarna kemur upp, en koma þess í stað fyrir nýrri og mun smarri þró þar sem koma saman leiðslurnar úr lindum Undirtúnslækjar og Kálfakrika.

Næsta skref væri að ganga úr skugga um, hvort þær fjórar lindir, sem eru ofar og innar á vatnsöflunarsvæðinu, séu tengdar inn á vatnsveituna. Síðan þarf að aftengja ána og nota hana einungis í neyðartilfelli.

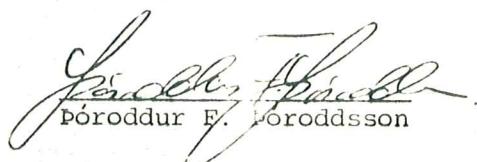
Stefna ber að því, að reisa nýjan miðlunartank, bæði stærri (t.d. 500 m³) og hærra settan, en núverandi tank. Þar með jafnast út dægursveiflurnar í vatnsnotkuninni, og að auki á að fást nægur þrýstingur á vatnið svo dæling verður óþörf.

Ef í ljós kemur að lindarvatnið dugir ekki, þrátt fyrir þessar umbætur, þá eru óvirkjaðar lindir á vatnsöflunarsvæðinu inn á Sunddal, austan Þverár, sem með lítilli fyrirhöfn má bæta inn á vatnsveituna.

Það er trú okkar að eftir að öllu þessu hefur verið komið í kring þurfi sjaldan að gripa til þess óyndisúrrædis að nota árvatn á vatnsveituna.

Kærar kveðjur,

Arni Hjartarson

Þóroddur E. Þóroddsson